

Priopćenje za medije

Luxembourg, 11. siječnja 2018.

Potrebno je bolje usmjeriti regionalnu potporu koju Komisija i EIB pružaju u okviru JASPERS-a, poručuju revizori EU-a

Postoje znatni nedostaci u inicijativi EU-a kojom upravlja Europska investicijska banka (EIB) i čiji je cilj pomoći državama članicama u prijavljivanju za financiranje iz Kohezijskog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Revizori navode da je inicijativa „Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama” (JASPERS) doprinijela bržem odobravanju projekata, ali nije mogla utjecati na iskorištavanje sredstava EU-a. Revizori smatraju da je potrebno bolje usmjeriti potporu koju pruža JASPERS.

Europska komisija i Europska investicijska banka pokrenule su JASPERS kako bi državama članicama koje su pristupile EU-u od 2004. godine nadalje pružile neovisne besplatne savjete koji će im pomoći u pripremi kvalitetnih prijedloga za velike projekte regionalnih ulaganja.

U okviru ove revizije, kojom je obuhvaćeno razdoblje od 2006. do kraja 2016. godine, revizori su posjetili Hrvatsku, Maltu, Poljsku i Rumunjsku. Utvrdili su da su postojali nedostaci u definiranju glavnih ciljeva te uloga i odgovornosti službi JASPERS-a, što je uzrokovalo poteškoće u njegovu djelovanju i dovelo u pitanje odgovornost za tu inicijativu.

„Pomoć JASPERS-a nije bila dovoljno usmjerena, što je dovelo do velikog broja otkazanih i suspendiranih radnih zadataka”, istaknuo je Oskar Herics, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Iako je osmišljen kao inicijativa za razdoblje 2007. – 2013. i zatim produžen, JASPERS nema jasne i mjerljive ciljeve koji bi mogli uputiti na to da je njegova svrha ostvarena.”

Na početku programskog razdoblja 2014. – 2020. JASPERS je počeo pružati potporu i velikim projektima u kojima su postojala kašnjenja i koje je bilo potrebno prenijeti iz prethodnog programskog razdoblja u sljedeće razdoblje te je poticao države članice da u većoj mjeri iskoriste njegovu besplatnu pomoć tijekom provedbe projekata, iako ništa od navedenoga nije bilo postavljeno kao prioritet.

Postojali su znatni nedostaci u uspostavi nove funkcije neovisne provjere kvalitete za programsko razdoblje 2014. – 2020. Činjenica da su iste osobe bile odgovorne i za odobrenje provjera kvalitete i za odobrenje savjetodavnog rada ugrozila je neovisnost provjera kvalitete koje je JASPERS obavljao, navode revizori, te ističu da postoji visoki rizik od nedovoljne nepristranosti u odnosu na savjetodavnu službu JASPERS-a.

Pomoć koju je JASPERS pružao bila je relativno sveobuhvatna, doprinijela je bržem odobravanju projekata te je, općenito gledajući, utjecala na kvalitetu velikih projekata obuhvaćenih revizijom. Međutim, revizori su utvrdili da JASPERS nije imao nikakav utjecaj ili da je imao neznatan utjecaj na planirani opseg, rezultate i vremenski okvir provedbe tih projekata. U razdoblju 2007. – 2013. Komisiji je trebalo manje vremena da odobri velike projekte ako im je prethodno pružena pomoć JASPERS-a. Međutim, JASPERS općenito nije mogao utjecati na iskorištavanje sredstava EU-a, za što su razlog uglavnom bila kašnjenja u provedbi na razini

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

projekata.

Kako revizori ističu, JASPERS je s vremenom stavio veći naglasak na jačanje administrativnih kapaciteta država članica. Utjecaj JASPERS-a na administrativne kapacitete nije bio takav da omogućiti veći stupanj neovisnosti o pomoći. I nacionalna tijela i korisnici projekata izjavili su da je JASPERS imao pozitivan utjecaj na njihove administrativne kapacitete, no revizori nisu pronašli dokaze kojima bi se potvrdilo da je uistinu došlo do takva poboljšanja.

Uočeni nedostaci, u kombinaciji sa znatnim nedostacima u planiranju, praćenju i evaluaciji aktivnosti JASPERS-a, ugrozili su uspješno djelovanje te inicijative, posebice u pogledu njezine učinkovitosti i djelotvornosti.

U skladu s preporukama revizora Komisija bi trebala:

- imati veću kontrolu nad strateškim planiranjem JASPERS-a i time omogućiti postupno gašenje te inicijative jednom kad se postignu njezini glavni ciljevi
- bez odgode poduzeti mjere za ublažavanje visokog rizika od nedovoljne nepristranosti u slučajevima u kojima JASPERS obavlja neovisne provjere projekata koji su primili savjetodavnu pomoć JASPERS-a
- dobiti potpuni pristup kako bi mogla provjeravati kvalitetu postupaka neovisnih provjera koje obavlja JASPERS
- usmjeravati pomoć JASPERS-a u skladu s razvojem projekta te naglasak i dalje stavljati na pružanje savjeta za velike projekte
- integrirati aktivnosti JASPERS-a u svoju strategiju za tehničku pomoć
- s vremenom prilagoditi aktivnosti jačanja kapaciteta koje JASPERS provodi u državama članicama kako bi ih se potaknulo na postizanje održive razine administrativnih kapaciteta
- uvesti sveobuhvatno praćenje i evaluaciju
- zajamčiti opravdanost troškova JASPERS-a, kao i da se u njima odražavaju stvarno nastali troškovi.

Napomene za urednike

JASPERS zajednički financiraju Europska investicijska banka (EIB), Europska komisija (iz proračuna EU-a) i Europska banka za obnovu i razvoj. Ta tri partnera donose jednoglasne strateške odluke o smjeru djelovanja te inicijative i nadzoru nad njome.

Stvarni trošak JASPERS-a od početka njegova djelovanja 2006. do kraja 2016. iznosio je otprilike 284 milijuna eura. Otprilike 79 % tog iznosa financirano je iz proračuna EU-a, dok su preostali doprinos osigurali ostali partneri preraspoređivanjem osoblja na rad na zadacima povezanim s JASPERS-om. Od 2006. do prosinca 2016. Komisija je odobrila 963 velika projekta iz programskog razdoblja 2007. – 2013. Otprilike 53 % tih projekata primalo je potporu JASPERS-a. U te projekte koji su primali potporu JASPERS-a ukupno je uloženo oko 77,6 milijardi eura, pri čemu je ukupan doprinos EU-a iznosio 46,2 milijarde eura.

JASPERS-om upravlja poseban odjel EIB-a u Luxembourg. U njemu su zaposlena 124 člana osoblja te ima regionalne urede u Varšavi, Beču i Bukureštu, kao i podružnicu u Bruxellesu.

Europski revizorski sud (Sud) proveo je reviziju u Hrvatskoj i Poljskoj u suradnji s tamošnjim vrhovnim revizijskim institucijama (VRI) koje su istodobno provodile vlastite revizije o utjecaju JASPERS-a na nacionalnoj razini. Sud planira objavu zasebnog zajedničkog izvješća s predmetna dva VRI-ja u veljači 2018.

Tematsko izvješće br. 1/2018 „Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS) – vrijeme je za bolje usmjeravanje” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.